

endje.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
lések és a lap szétküldésére
vonatkozó felajánlások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAUER LAJOS

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — 12 K.
Negyedévre — — — 6 K.
Egy hónapra — — — 2 K.
— Egyenlő részletekben —

Hirdetések
Kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
élelőn 5 óráig.

Nagybcskerek, 1913.

XLII. évfolyam 43. szám.

Péntek, február 21.

A félelem és gáncs nélküli lovagok.

— febr. 21.

Andrássy, Apponyi és Zichy gróf, a kiket csak nemrég ért „egy kis blamázs“, egy „kis klapsz“, — most mint félelem és gáncs nélkül való lovagok, erkölcsi vádakkal lépnek fel a munkapárt és kormány ellen, azt mondván, hogy meggyőződtek vádjaiak valódiságáról.

Ugyanazok mondják ezt, akikről már ismételt derült ki, hogy olyat állítottak, aminek ellenkezőjéről megvoltak győződve s akik, mikor az igazság kiderült róluk, „fogytékos emlékező tehetségükkel“ védekeztek. Így történt ez legutóbb, amikor a kivételes törvények ügyében oly tettel vádolták a munkapárti kormányt, amelyet maguk követtek el kormányzásuk idején, — amikor pedig állításuk valótlan volta napfényre jutott, azonnal gyarló memóriájukkal védekeztek.

Hát akiknek ily gyöngye az emlékezőtehetsége, azoknak memóriájában most sem bizhatunk. Hátha ők most sem emlékeznek arra, hogy miről győződtek meg nemrég? Hiszen ők sok mindent elfelejtettek. Így elfelejtettek azokról a kötetekre terjedő súlyos vádokról, amelyekkel sokan az ő kormányzásuk erkölcsi színvonalát illeték. Hiszen ha ez még eszükbe jutna, — volna elég szemérmük arra, hogy másokat se illessenek vádakkal. S csak rossz memória lehet részükről az is, hogy megfélekeztek a parlament iránti kötelességükről, holott azért fizetést is kapnak.

S csak rossz memóriára vall, hogy az alkotmány alaptörvényeinek, a politikai élet fundamentális erkölcsi szabványainak semmibevételével, polgári s büntető ügyek elintézésére hivatott hatóság elé akarnak vinni oly politikai kérdéseket, amiket csak a törvényhozás, vagy az annak köréből alakult bíróság ítélhet meg jog, törvény s morál szerint.

S csak rossz emlékezőtehetség lehet részükről az is, hogy erkölestelenség vádját emelik ők, akik orgyilkos merénylet pártjuk tagjának, hívüknek mondhatnak, rágalmozóval szövethetnek, elvi harcokat a becsületrablás fegyverével akarnak elintézni, az állam minden intézményét fel-forgatni készek, a független magyar bíróságot is gyalázzák.

S csak nagyon gyarló memóriával támadhatnak a munkapárt, munkapárti kormány hazafisága és érdemei ellen ők, — a kik számtalanszor elvet, pártot, hitet cseréltek, az országnak tett minden ígéretüket kormányzásuk idején megszegték, a nemzetet a tönk szélére juttatták, az alkot-

mányt végveszélybe döntötték, az állampénztárt a bukás katasztrófájának tették ki s akik most ismét minden, de minden rosszat elkövetnek, hogy a nemzetet végleg tönk्रे tehessek.

Leányotthon Nagybecskerekén.

— febr. 21.

A „Torontál“ folyó hó 12-én megjelent számában a Nagybecskerekén létesítendő „Leányotthon“ ügyével foglalkozik s az árvaház-egylet e tárgyú indítványát bevezető sorok azon felszólítást tartalmazzák, hogy a kérdéshez minél többen szóljanak hozzá.

Ezek előrebocsátása után talán nem felesleges, ha véleményemet itten kifejezem. Igaz ugyan, hogy alkalmam lett volna az egylet választmányi ülésén is ezt megtenni, de más, halaszthatlan teendőim elhívtak.

Arról van szó, hogy az árvaházzal kapcsolatosan egy „Leányotthon“ létesítessék, melynek az volna a célja, hogy az árva leánykákat 12 éves korukon túl gondozza, nevelje és valami olyan hasznosra oktassa, amiből később magát fentudná tartani.

Amint a fentemlített közlemény kifejti, egy varrőiskolaszerű intézmény létesítése volna tervbe véve és pedig elsősorban fehérneművarrás tanítás volna a cél, másodsorban női ruhavarrás kerülné szóba.

Maga az eszme, hogy a 12 éves tülhaladó árva leányokról gondoskodás történjék, valóban szükséges, mert a 12 éves korú leányok miatt még a polgári házakban is elég gond van, hogy velök mit tegyenek, mert hiszen rendes, állandó munkára még nem valók, a háztartásban is csak alig lehet őket használni, még nehezebb ezen kérdés az árva leányoknál, kikkel tényleg nem tudnak mit csinálni. Az árvaházunkkal kapcsolatosan létesítendő — mint mondom — varrőiskolaszerű intézménnyel szemben aggályaim vannak, mert mint a tervezetből kiveszem, 12—15 leány volna ott, kinek fele még csak tanuló ugyan, de másik fele már önállóan dolgozik. Ha ezen 6—7 önállóan, vagy legalább is felügyelet mellett dolgozni tudó leány annyit képes elkészíteni, hogy félős, hogy nem lesz elég munkájuk, mert hiszen közismeretes, hogy mai nap a fehérneműnek nagy mennyiségét készen veszik az emberek. Éppen ezért, hogy a kereslethiány miatt a műhely ne szüneteljen, raktárra kellene dolgozni s ez esetben piacot kellene teremteni a gyártmányoknak.

Mindezen aggodalmaim vannak a „Leányotthon“-ban varrőiskola, illetve varróműhely létesítésével szemben.

Részemről célszerűbbnek tartanám, hogy a varrástanításon kívül a „Leányotthon“ főleg a házi-ételek főzés, takarítás, mosás, vasalás stb. is gyakoroltatnék, szóval olyan, a temesvári „Cselédotthon“ intézményének megfelelő szervezete legyen a mi „Leányotthon“-unknak, mert hiszen a cselédkérdés mizériái megoldásának egyik segédeszköze lehetne ez.

A temesvári „Cselédotthon“-ban, mint értesülve vagyunk, a 12 éves koron tül levő leányok tartatnak 18 éves korukig s ott a házi-ételek minden ágában kiképeztetnek s az intézet a leányokat cselédeknek el is helyezi, még a 18 éves koruk elérte előtt is, de azon kötelezettséggel, hogy éjjelre az intézetbe visszatérnek.

Szóval ezek olyan „bejáró“ cselédek. A fiatalabb leánykák 12—15 év közöttiek gyermekek mellé kerülnek, az idősebbek a rendes házi-ételeket végzik, 18 éves ko-

ron tül a leány önmagáról gondoskodni jogosított s az intézet kötelékéből kiléphet.

Ezen Temesvárott évek óta fennálló intézmény beválik s nálunk is hézagpótló lenne.

Ezeket óhajtottam a szőnyegen lévő kérdés kapcsán felemlíteni.

Dr. Fialowski Béla,
kir. tvszéki orvos.

HIREK.

— **A kisegítő iskola megtekintése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszterium kiküldötte Eltes Mátyás miniszteri biztos tegnap itt járt Nagybecskerekén s délután a minisztérium által az Eötvös-utcai iskolában létesített két kisegítő osztályt tekintette meg.

— **Előadás a munkáskertekről.** Egy nagyérdemű szociális intézményről: a munkáskertekről tart előadást február 23-án, vasárnap délután a kulturregysület szabad liceumában Bielek Vilmos megyei aljegyző. Az érdekes előadás főbb pontjai: A munkáskertek fejlődésének története. — A munkáskertek szociális jelentősége. — Munkáskertek létesítése. — A hazai munkáskertek. Az előadás d. u. 5 órakor kezdődik a felsőkereskedelmi iskola dísztermében.

— **Adományok a vármegyei muzeumnak.** Thiring János nagybecskereki lakos 9 drb réz és 3 drb ezüst régi pénzt, Goldberg Mihály helyben ékszerész egy madonnát ábrázoló és granatokkal díszített 1753-ból való medalliont, Lenhardt Antal itteni hangszerkészítő pedig egy régi guszliat vonóval adományozott a megyei muzeumnak.

— **A mozik megrendszabályozása.** Közöltük nemrégiben dr. Anna Ernő képviselőtestületi tag indítványát a mozik megrendszabályozása iránt. Az indítvánnyal tegnapelőtt foglalkozott a városi tanács és beható tárgyalás után az indítványra vonatkozólag a következő javaslatot terjeszti a hétfői képviselőtestület elé:

Miután köztudomás szerint a m. kir. belügyminiszterium a mozgófényképléadásokra vonatkozó általános érvényű szabályzatot dolgozik ki, melynek hatálya az egész országra kiterjesztve lesz s miután a rendőrhatalóság feladata és kötelessége ellenőrizni és megelőző rendszert intézkedésekkel lehetetlenné tenni a közérkölcset veszélyeztető mindennemű mutatványokat: ennélfogva utasítsa a képviselőtestület a városi rendőrkapitányságot, hogy az erre vonatkozó szabályrendelet elkészültéig új moziengedélyt ne szolgáltasson ki senkinek, a már meglévő moziknál pedig minden előadás előtt győződjen meg arról, hogy a bemutatandó képek akár a közérkölciség, akár a bűnre való utmutatás, példaadás szempontjából nem esnek-e kifogás alá, a netán kifogásolható képek, illetve a kifogás alá eső részletek előadását ne engedje meg. Messzebbmenő intézkedések megtétele egyáltalában nem mutatkozik szükségesnek. Ma az egész művelt világban mindinkább tért hódít a mozgófényképszínészet és a fejlődés törvényei elől nem zárkozhatik el Nagybecskerek városa sem.

A tanács javaslata, amelyhez tegnap az állandó választmány is hozzájárult, tényleg kielégíthet mindenkit, aki a mozi kulturális színvonalát követeli s ha a javaslat rendelkezéseit pontosan betartják, ezeknél tovább nem is lehet menni. Megjegyezzük különben, hogy az indítványozó

Vissza.	Tvsz.	Vv.
	6263	6211
III. osztály		
715		
1284		
1081		
704		
659		
649		
640		
630		
625		
614		
549		
527		
508		
491		
233	456	
219	446	
133	422	
117	407	
115	356	
1250	342	
1230	317	
1168	1108	
850	8	

Vissza.	Tvsz.	Vv.
	6465	6411
II. osztály		
816		
97		
608		
559		
94		
558		
519		
533		
520		
512		
459		
451		
438		
427		
412		
406		
195		

Vissza.	Tvsz.	Vv.
	6511	
osztály		
812		
621		
457		
401		
335		
309		
1280		

Vissza.	Tvsz.	Vv.
	6165	6111
osztály		
715		
110		
915		
904		
854		
843		
830		
810		
780		
770		
750		
730		
720		
710		
700		
690		
680		
670		
660		
650		
640		
630		
620		
610		
600		
590		
580		
570		
560		
550		
540		
530		
520		
510		
500		

számára.
adatok
— 2. Az
Az éjjeli
egyének
betűkkel
adatok
adatok
adatok

kifogásai, amelyek a rossz moziképek erkölcsrontó hatását illetőleg az egész művelt világon elismertek, nem vonatkozhattak például a városi „Modern mozi“-ra, mert az, különösen az utóbbi időben igazán kulturális színvonalon áll s úgy látjuk, komoly gondoskodás történik, hogy az előadások erkölcsileg is kifogástalanok legyenek.

— **Halálozás.** Mint Bótosról jelentik, ott e napokban halt meg Kamenkovics János volt nagybecskereki kereskedő. Az elhunyt, ki régi, köztisztviselőként álló polgára volt városunknak, több mint egy évtizeddel ezelőtt fiához Kamenkovics Sándor botosi gör. kel. plébánoshoz költözött és ott csendes visszavonultságban töltötte napjait. Temetése nagy részvét mellett ment végbe Bótoson.

— **Kitüntetett munkás.** Törökbecséről írják lapunknak: Szép és lélekemelő ünnepély folyt le folyó hó 20-án délből Törökbecsén a Milkó Vilmos és fiai gőzfűrésztelepén. Csikos István gyári munkást, ki már 40 év óta van alkalmazva a Milkó Vilmos és fiai gőzfűrésztelepén, a kereskedelemügyi miniszter 100 korona jutalomdíjjal s elismerő oklevéllel tüntette ki. A déli szünet alatt a gyár udvarán a gyár több mint száz munkása s nagyszámú közönség gyűlt össze, hogy részt vegyen a szép ünnepélyen. Így megjelent dr. báró Csávossy Ignác főszolgabíró, Tóth Béla tb. főszolgabíró, Pataj Béla és Wagner Károly járásbírák, Gyiko János postafőnök, Breitkopf Kálmán jegyző, Déry Sándor gyárigazgató, Szabóky Károly ker. kir. iparfelügyelő, Szecei Jenő, Szecei Tivadar, Kován János társulati mérnökök, dr. Szamek Gusztáv ügyvéd, Szigeti Rezső tanár, Kis Vidor, Bizek Dezső gyógyszerész, Sebestyén Károly Schlesinger Izidor és József, Müller Ernő, Bokor Armin, Lászlóffy Gyula, Löbl Ignác stb. Báró Csávossy Ignác főszolgabíró hatásos beszéd kíséretében adta át a kereskedelemügyi miniszter ur megbízásából a 100 korona jutalmat s az elismerő oklevelet. Beszédében kiemelte a kitüntetett érdemeit s hasonló szorgalomra buzdította a jelenlevő munkás társait. A kitüntetett munkás meghatottan mondott köszönetet, majd a gyár igazgatósága megvendégelte a munkásokat a gyár géptermeiben.

— **Előadás az iparoskörben.** A nagybecskereki iparoskörben (Pest-szálloda) f. évi február hó 23-án, vasárnap d. u. 3 órakor Tóth Ferenc „A történelmi polgárság“ címmel előadást tart. Az előadás főbb pontjai: A polgári osztályok kialakulása hazánkban. — Történelmi szereplésük. — Munkásságuk az állam felvirágoztatása körül. — A céhek szerepe és bukása. — Az újjászülető Magyarország. — Szocializált Demokrácia. — A jövő? Az előadáson érdeklődőket szívesen lát a kör vezetősége. Előadás után vita, melyben bárki részt vehet.

— **Vasuti anyagok szállítása.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara közölni teszi, hogy a szerb államvasutak igazgatósága (Belgrád) különböző vasuti anyagok u. m. drót, vas, bádóg stb. szállításának biztosítására folyó évi február hó 28-ára ajánlati versenytárgyalást hirdet. A következő feltételek a kamara titkári hivatalában megtekinthetők.

— **Felülfizetés.** A mokri közs. tisztviselők a jegyzői nyugdíj-alap javára folyó hó 15-én egész sikerült ténemulatságot rendeztek, mely alkalommal a következő vendégek teljesítették felülfizetéseiket: Frecot Miklós 5, dr. Grób Iván 8, Heim László 8, dr. Kengyelác Milivoj 2, Markovits István 4, Rigitsky Milán 6 és Wittkó Hermina 4 K, mely felülfizetésekért halás köszönetét nyilvánítja, a rendezőség.

— **Gabonaszállítás.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a cs. és kir. VII. hadtest hadbiztonságának „Gabonabevásárlási Ertesítése“ a kamara titkári hivatalában megtekinthető. A pályázat határideje 1913. évi február hó 24-én délelőtt 10 órakor jár le.

— **Az idők jele.** Néhány év előtt, a mikor a filmgyárosok kezdték az első két és három felvonásos darabokat készíteni, mozarab írók hiányában, nem láttunk mást, mint csupa ponyvaregényekből öszszetákkolt rémdramákat és lehetetlen detektívhistóriákat. Az utóbbi időben ezen a téren öröndetes javulás állt be. Ma a vi-

lág legjobb írói vetekednek egymással, hogy világhírű művészek mint Ermete Zaccani, Bassermann, Ferdinánd Bonn W. Psilander, Asta Nielsen, Sarah Bernhard, Miss Saharat számára mentül jobb és jobb darabokat írjanak. Mi sem természetesebb, minthogy a versengés hasznát a néző közönség élvezi. A filmgyárosok is felvették egymás közt a versenyt, melyben eddig első helyen a dán Nordisk film C. áll, melynek kitűnő művészek alakításával készült felvételeit mindenki élvezettel nézi végig s hogy ez így van, mi sem bizonyítja jobban, mint azon tény, hogy pl. tegnap a Putifárné című 1 felvonásos drámát, A bohém című három felvonásos társadalmi dráma (mindkettő a fenti gyár remekműve), melynek főszerepét Psilander, Bonn és Klára Wieth játsszák, valamint a Lezárt ajkak című 3 felvonásos drámát nagy élvezettel zsufolt ház nézte végig az Apolló Bioskopban. E páratlan műsor még ma látható.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjegylete“ nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellner-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltnének.

Törvénytörvények.

§ **Csendélet az olvasóköri.** Id. Bodnár József alsóittelei földmívelő gazda a mult év július hó 8-án barátaival borozgatott az alsóittelei olvasóköri. Ejjél tájban, amikor a szomszédos koresmát bezárták, jókedvű fiatalok tödult be a körhelyiségbe. A fiatalok letelepedtek egy asztalnál, sört hozattak és a cigányokkal nótát huzattak. Bodnár József nem jó szemmel nézte a fiatalok vigságát és föl szólította a koresmárost, hogy a fiukat, akik külömben sem körtagok, küldje haza, mivel pedig a koresmáros a föl hívásnak nem tett eleget, Bodnár maga csinált rendet: a cigány kezéből kiütötte a hegedüt és a fiatalok asztalát fölborította. Erre nagy kavarodás keletkezett. A legények kiteszkolták Bodnár Józsefet az udvarra és ott a sötétben megkésélték. Bodnár a támadói közül csak Simon Istvánt ismerte föl, aki még a teremben fültövön vágta egy vasdarabbal. Azután Bodnár József hazafelé indult. A koresmáros és az asztaltársai kinálkoztak, hogy majd hazakisérik, de ő az ajánlatot visszautasította, mert azok őt a legények támadásánál nem segítették. Alig haladt Bodnár az utcán néhány házal odább, amikor valaki egy kórakás mögül olyant sujtott a fejére, hogy nyomban elájult. A bosszu pedig csak ezután következett; a lesben álló támadók úgy öszszurkálták, Bodnárt, hogy félholtan vitték haza, ahol agyhártyagyulladás kapott és 48 napig nyomta az ágyat. A esendőri nyomozás kiderítette, hogy a támadó legények Simon István, Ssontos István és Szécsén István alsóittelei lakosok voltak, akik ellen a kir. ügyészség súlyos testisértés büntette miatt emelt vádat. F. hó 15-én tartott főtárgyalásán vonta felelősségre a nagybecskereki kir. törvénytörvények a bosszuálló legényeket, akik váltig tagadták, hogy Bodnárt bántalmazták volna. A kihallgatott tanuk vallomásai alapján azonban a törvénytörvények megállapította a vádlottak bűnösségét és mindegyiküket három-három hónapi fogházra, azonkívül a Bodnár Józsefnek okozott kár megtérítésére ítélte. Vádlottak felebbezték az ítélet ellen.

TÁVIRATOK.

A háboru.

A békeakció. — A csataldzsai harcétről. Török csapatok szállítása. — A tőzsde.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A balkáni harcétről most egyáltalán alig érkezik hír. Ugyszólván egész Thráciában a hadműveletekre nagyon kedvezőtlen havas és esős időjárás uralkodik s így a hadviselő felek nem bocsátkozhatnak ütközetekbe. Közben folyik a békeakció is, de eddig nincs semmi pozitív eredménye.

Mai jelentéseink a következők:

A békeakció.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik: a nagyköveti reuio tegnapra jelzett ülése elmaradt. A nagykövetek közül többen megjelentek Grey külügyi államtitkárnál, kivel hosszabb ideig tanácskoztak. A nagyköveti reuio elmaradását diplomáciai körökben kedvezőtlen jelenségnek mondják.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik: Hakki pasa jelentést küldött Londonból ottani missziójáról. Hakki pasa azt jelenti, hogy tanácskozott a londoni nagykövettel, és Grey külügyi államtitkárral s azt a reményét fejezi ki, hogy a béke legközelebb létre jön.

A csataldzsai harcétről.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A Daily Mail konstantinápolyi jelentése szerint a legközelebbi hetekben szó sem lehet valami nagyobb hadműveletről a csataldzsai harcétről. Hol eső, hol hó esik folytonosan s az utak teljesen járhatatlannak. Kedvező idő esetén három hétig is eltart, míg a nagystilű operációk megkezdődhetnek.

Török csapatok szállítása.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: A törökök tegnapelőtt Sarkóinél nagyobb számú csapatot akartak partra szállítani, de a katonaszállítás nem sikerült.

Egy másik távirat szerint harminc szállítóhajó hoz Konstantinápolyból új csapatokat a Gallipoli félszigetre.

A tőzsde.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapesti értéktőzsdén az üzlet ma meglehetősen lanyha volt. Déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő: Magyar Hitel 808.50, Osztrák Hitel 618, Koronajáradék 83.20, Jelzáloghitelbank 421, Leszámitoló Bank 508, Hazai Bank 280, Magyar Bank 558, Rimamurányi 700, Salgótarjáni 758, Küzuti Vasut 666, Villamos Vasut 366.

A politika eseményei.

A képviselőházi bizottság letárgyalta a választójogi javaslatot. — Az ellenzék megjelenik a képviselőház ülésén. — A balkáni szerződések. — A koalíció panámáiból. — Vázsonyiék is pénzeltek a munkapárti kasszából.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A politika főeseménye az, hogy a képviselőházi bizottság mai ülésén letárgyalta a választójogi javaslatot,

amelyen ezuttal is néhány módosítást tettek. A Désy-pórt még mindig kavarja az ellenzék, de csak a saját maga rovására, mert egymásután kiderül, hogy a nagy félelem és gáncs nélküli lovagoknak a maguk gazdálkodásuk idején sokkal súlyosabb dolgokban volt részük. Így kiderült az is, hogy a nagy puritán Vázsonyi munkapárti pénzzel választotta meg elvtársát Pethő Sándort Óbudán.

A képviselőházi bizottság letárgyalt a választójogi javaslatot.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház választójogi bizottsága ma délelőtt Khuen-Héderváry Károly gróf elnöklésével folytatta a választójogi javaslat tárgyalását.

Rakovszky Iván azt kívánja, hogy a mezőgazdasági munkásokra vonatkozó 55. szakasz precízebben szövegeztessék.

Az V—VII. fejezet 83-ik szakaszát odamódosítják, hogy a rend fenntartása a szavazás előtt a községben a szolgabíró, a szavazás megkezdése után a választási elnök feladata.

A képviselőjelölési három nappal a választás előtt kell megtenni.

A 86-ik szakaszban kimondják, hogy aki képviselő volt és nem nyújtotta be a mandátumát, többé egyáltalában megválasztani nem lehet.

Bizalmiférfiak csak az illető törvényhatóság területéről valók lehetnek.

A 112. szakasznál, amely kimondja, hogy Budapesten s az önálló törvényhatósági jogú városokban a szavazás titkos, élénkebb vita indul meg.

Blánár Béla a titkosságnak szélesebb rétegekre való kiterjesztése mellett, míg Szász Károly a titkosság elejtése mellett szólal fel.

Lukács László miniszterelnök kijelenti, hogy a javaslat a helyes középúton van tartva. A titkosság nagyobb arányú kiterjesztéséhez nem járulhat hozzá, ő maga nem is híve a titkosságnak, de engedett a süri felhangzó kívánságoknak. A munkásság jogos követelése elöl nem zárkozott el s azokat honorálta is. Azt a kívánságot, hogy a szavazás kötelezővé tétessék nem lehet teljesíteni, mert renklivül sok fölösleges adminisztrációs munkát kíván, de másrészt nem is alkalmas a terror ellensúlyozására. Jaasolja még hogy a titkos szavazás Fiumére is kiterjesztésék s így kéri a szakasz elfogadását.

A szakaszt változatlanul el is fogadják, valamint több felszólalás után a többi szakaszokat is s ezzel az egész javaslat letárgyaltatott és elfogadtatott.

Végül az elnök köszönetet mond a bizottságnak, Lukács László miniszterelnök az elnöknek és a bizottságnak, Erdélyi Sándor pedig a bizottság nevében mond köszönetet a kormánynak.

Az ellenzék megjelenik a képviselőházban.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szövetkezett ellenzék intézőbizottsága tegnapi ülésén kimondta, hogy az ellenzéki pártok nem vesznek részt a képviselőház tanácskozásain, a míg Lukács miniszterelnök és Tisza elnök, de a képviselőház hétfői ülésén megjelennek. Az ellenzéki pártok a tanácskozást nem fogják megzavarni, hanem az egyik vezérférfi beszédet mond, amely után az ellenzékiek ismét kivonulnak.

A balkáni kereskedelmi szerződések.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál” eredeti távirata. Mint Bécsből sürgönyzik,

Teleszky János pénzügyi, Beöthy László kereskedelmi és Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszterek Bécsbe érkeztek, hogy ott az osztrák szakminiszterekkel tanácskozzanak a balkáni kereskedelmi szerződések dolgában. A legutóbbi közös minisztertanács nagyjában elvileg már megállapodás történt a mostani tanácskozásnak az a feladata, hogy a megállapodásokat Magyarország és Ausztria között egyezmény formájába öntsék.

A koalíció panamáiból. — Vázsonyiék is pénzelték a munkapárti kasszából.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ellenzék folytatja pizkolódó hadjáratát a kormányelnök ellen, dacára annak, hogy kudarc kudarc után éri és hogy minden ponton visszaverik. Örgőfokot léptet fel a miniszterelnök szidalmazására s mártírként ünnepli az egyházi fogházra ítélt Désyt, neveltséges és ostoba feljelentésekkel fenyegetőzik, közben pedig védekezni kénytelen a volt koalíciós rezsimet kompromitáló igen kellemetlen újságközlések ellen. Az Eisler-féle talpfák ügye igen érzékeny pontja a koalíciónak és ennek az ügynek a zárszámadási bizottságban való küszöbön álló felderítése felette kellemetlen a gáncsnélküli lovagoknak. A legkinosabb azonban az a teleplezés, mely szerint a reitlenhetetlen s puritánságban utólrhetetlen Vázsonyi elvtársa Pető Sándor részére az Óbudai választáshoz harmincezer koronát eszközölt ki a nemzeti munkapárt pártkasszájából. Hír szerint ezt a tényt egészen hitelen bizonyítani lehet és ez mindenesetre alkalmas arra, hogy Vázsonyit arra bírja, hogy kissé óvatosabban ítélkezzék élők és holtak felett.

A cucor-utcai rablógyilkost elfogták.

Budapest, febr. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Komáromból sürgönyzik: Vice Ferencet, aki a Cucor-utcában egy kisleányt meggyilkolt s azután rabolt, ma Komáromban egy eselédelhelező intézetben elfogták.

TÖZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11.62
Buza (októberre)	12.16
Rozs (áprilisra)	9.89
Rozs (októberre)	9.69
Zab (áprilisra)	10.34
Zab (októberre)	8.90
Tengeri (májusra)	7.71
Tengeri (júliusra)	7.94

Felélős szerkesztő: Somfai János.

Meghívó.

A Melenczén alapítandó „Hengermalom Részvénytársaság” ügyében kibocsájtott alapítási tervzet értelmében mindazok, kik részvényeket jegyeztek, Bogárosra, a „Bogárosi Takarékpénztár r.t.” üzleti helyiségében folyó évi március hó 2-án délután 1 órakor tartandó

alakuló közgyűlésre

ezennel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés vezetésére egy elnök és jegyző választása
2. Az alapítók jelentése a részvények jegyzéséről és ezekre történt befizetésekről.
3. Az alapszabályok megállapítása.
4. A társaság meg, vagy meg nem alakulása iránti határozathozatal.
5. Az igazgatóság kinevezése és egyéb választások megejtése az alapszabályok értelmében.
6. Az alapítóknak a felmentvény megadása.
7. Két jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása.

Az alapítók.

235—1913 szám.

1726—1

Pályázat.

Bogáros község jegyzői irodájában a jegyzői teendőkhöz jártas, szorgalmas és megbízható egyén, egyelőre 10 hónapra, havi 83 korona 33 fillér fizetés mellett március hó 1-én leendő belépéssel alkalmazást nyerhet. Ajánlatok okmányokkal felszerelve az előjárósághoz címezve f. évi február hó 26-ig adandók be.

Bogáros, 1913. évi február hó 17-én.

Friedrich, h. jegyző.

Perjámosi járás főszolgabírájától.
631—1913. szám. 1725—1

Pályázati hirdetmény.

Sárafalva községben lemondás folytán megüresedett körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb folyó évi március hó 15-ig adják be, mert később beérkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A javadalmazás 1394 korona fizetés, továbbá a szabályrendeletileg megállapított vizsgálati és a husszemledíjak Sárafalván.

A községhez tartozó Sárafalva és Egres községben a vasári teendők ingyen latandók el. Az esetleges körbeosztás megváltoztatásába a megválasztott állatorvos tartozik beleegyezni.

A választást a kérvények beérkezése után fogom kitűzni.

A megválasztott körállatorvos állását köteles azonnal elfoglalni.

Perjámos, 1913 február hó 12-én.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Torontálvármegye alispánja.

5484—1913. szám.

1724—3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságnál üresedésben levő egy központi irodasegédtszti állásra és az ezen állás betöltése által netan üresedésbe jövő járási irodasegédtszti állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy folyamodványaikat folyó évi március hó 30-ig hozzam nyújtsák be.

Az igazolványos altisztekre az 1873. évi II. t.c. az irányadó.

Az irodasegédtszti állás kezdő fizetése 1400 korona (XI. fiz. oszt. III. fokozat) és a megfelelő lakbér.

Nagybecskerek, 1913. évi február 19-én.

Jankó s. k., alispán.

Áprilisban jelenik meg

SOMFAI JÁNOS UJ KÖNYVE

KÉT VILÁG (egy kapitalista és egy szocialista levelei)

ÉS NEHÁNY NOVELLA

A könyv előfizetési ára 3 K.

Előfizethetni a szerzőnél a „Torontál” szerkesztőségében

1695—x.7

Hegedűórákat

előnyös feltételek mellett

elvéállal

kellő képzettséggel bíró egyén.

1727—x.1

Bővebbet: Poste restante 80., vagy személyesen Somogyi-utca 2762. sz. alatt.

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1912. évi október hó 1-től

Oda.					Zsombolya—Nagybecskerek.					Vissza.					Oda.					Nagybecskerek—Pancsova.					Vissza.										
V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	Sz-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	Sz-v.	Sz-v.	V-v.	Sz-v.	Vv	Sz-v.	Sz-v.	Sz-v.	Sz-v.	Vv	Sz-v.	Sz-v.	Sz-v.	Vv	Sz-v.	Vv	Sz-v.	Sz-v.	Sz-v.	Sz-v.	Vv	Sz-v.	Sz-v.	Sz-v.	Vv	
6018/19	6002/1	6020/21	6012/11	6008	27.					6004/3	6007	6006/5	6014/13	6204	621	6202	20.					6201	6263	6211											
I-III. osztály										I-III. osztály					I-III. osztály										I-III. osztály										
80	1015	—	810	840	ind.	Budapest ny. p. u. (191)	érk.	—	25	—	715	—	8	1015	840	ind.	Budapest ny. p. u. (191, 94)	érk.	615	1100	—	715	—	8	1015	840	ind.	Budapest ny. p. u. (191, 94)	érk.	615	1100	—	715		
—	210	—	1141	255	"	Szeged (191)	"	—	948	718	1257	—	—	—	—	"	Szeged (194)	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	155/12	424	"	Temesvár-Józsefv. (191)	"	—	738	606	—	—	—	—	—	"	Nagykikinda (194, 201)	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	450	—	304	530	ind.	Zsombolya (191, 202, 209)	érk.	—	628	416	944	—	—	—	—	ind.	Nagybecskerek (194, 217)	érk.	838	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	456	—	311	536	érk.	Zsombolya (191, 202, 209)	érk.	—	621	408	937	—	—	—	—	érk.	Nagybecskerek (194, 217)	érk.	833	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	500	—	316	540	ind.	Ujzsombolya (209)	érk.	—	619	403	932	—	—	—	—	ind.	bégapart (194, 209)	érk.	824	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	514	—	332	554	↑	Klári	↑	—	606	350	917	—	—	—	—	ind.	Nagybecskerek-Gyt.	ind.	819	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	53	—	341	603	↑	Köcse	↑	—	577	341	908	—	—	—	—	érk.	Sándorudvar (217)	érk.	809	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	530	—	349	610	↑	Kurjácska	↑	—	549	332	858	—	—	—	—	ind.	Sándorudvar (217)	érk.	808	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	550	—	408	626	↑	Csene	↑	—	540	322	849	—	—	—	—	↑	Erka Zsombolya felé	↑	757	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	603	—	422	639	↑	Ujvár	↑	—	510	300	828	—	—	—	—	↑	Tamásfalva	↑	757	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	614	—	436	650	↑	Oregfalva	↑	—	454	248	815	—	—	—	—	↑	Ujzóra	↑	712	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	622	—	445	658	↑	Ótelek	↑	—	441	238	805	—	—	—	—	↑	Antalfalva (211)	ind.	651	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	633	—	459	709	↑	Jánosföldsé	↑	—	470	226	752	—	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	650	—	520	733	↑	Párdány	↑	—	476	211	737	—	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	822	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	702	—	533	745	↑	Fény	↑	—	472	153	719	—	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	822	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	713	—	545	766	↑	Módos (200)	ind.	—	350	140	716	—	—	—	—	↑	Antalfalva (211)	érk.	649	233	456	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	915	—	↑	Temesvár-Józsefv. (200)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	581	—	316	—	↑	Temesvár-Józsefv. (200)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
433	735	—	600	—	↑	Módos (200)	érk.	—	514	841	117	654	—	—	—	↑	Antalfalva (211)	érk.	649	233	456	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
454	754	—	621	—	↑	Torontálszécsány	ind.	—	456	820	1254	633	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
505	802	505	650	—	↑	Torontálszécsány	ind.	—	447	755	1223	544	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	615	133	427	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
520	816	524	707	—	↑	(205, 208)	érk.	—	424	740	1209	530	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	559	117	477	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
*531	*826	*535	718	—	↑	Szárcsa	↑	—	*424	*728	*1153	512	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	*548	115	376	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
*541	*836	*545	728	—	↑	Ernöháza	↑	—	*413	*718	*1143	*502	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	510	1230	347	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
558	845	555	739	—	↑	Pusztakenderes	↑	—	405	710	1135	454	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	418	118	418	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
609	857	608	752	—	↑	Lázárfa	↑	—	352	656	1121	436	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
610	900	609	755	—	↑	Sándorudvar (210)	ind.	—	31	655	1120	435	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
620	909	619	806	—	↑	Sándorudvar (210)	érk.	—	*342	645	1110	425	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
630	918	629	816	—	↑	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	érk.	—	333	635	1059	415	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	923	635	—	—	↑	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	érk.	—	—	630	—	400	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	928	640	—	—	↑	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	érk.	—	—	625	—	355	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	934	640	—	—	↑	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	érk.	—	—	625	—	355	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	934	640	—	—	↑	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	érk.	—	—	625	—	355	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	934	640	—	—	↑	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	érk.	—	—	625	—	355	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	934	640	—	—	↑	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	érk.	—	—	625	—	355	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	934	640	—	—	↑	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	érk.	—	—	625	—	355	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	934	640	—	—	↑	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	érk.	—	—	625	—	355	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	934	640	—	—	↑	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	érk.	—	—	625	—	355	—	—	—	↑	Szamos (211)	ind.	639	219	446	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	934	640	—	—	↑	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	érk.	—	—	625	—	355	—	—	—																				